

15

בא Bo

Exodus 10:1-13:16

10

- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׂתִי אֶתְחִי אֵלָה בְּקִרְבּוֹ:
- וּלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבִן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בַּמִּצְרַיִם וְאֶת־אֶתְחִי אֲשֶׁר־שַׁמְתִּי בָם וַיִּדְעָתָם כִּי־אֲנִי יְהוָה:
- וַיָּבֹאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעֲבָדִים עַד־מִתִּי מֵאֲנֶת לַעֲנֹת מִפְּנֵי שְׁלַח עֲמִי וַיַּעֲבֹדְנִי:
- כִּי אִם־מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מִחֹר אֲרֵבָה בְּנִגְלָהּ:
- וְכִסְה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יֻכַּל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יִתְרָה הַפִּלְטָה הַנִּשְׁאָרָה לָכֶם מִן־הַבֹּרֶד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמַח לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה:
- וּמִלֵּאוּ בְּתֵיכֶם וּבְתֵי כָל־עַבְדֵיכֶם וּבְתֵי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֵיכֶם וְאֲבוֹת אֲבֹתֵיכֶם מִיּוֹם הָיוּתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְנִפְּנוּ וַיֵּצֵא מֵעַם פַּרְעֹה:
- וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מִתִּי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שְׁלַח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַטֶּרֶם תֵּדַע כִּי אֲבָדָה מִצְרַיִם:
- וַיּוֹשֻׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לָכוּ עַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי נְמִי הַהֲלֹכִים:
- וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנִעְרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֶךְ בְּבָלֵינוּ וּבְכַנּוּתָנוּ בְּצֹאנָנוּ וּבְבָקָרָנוּ נֵלֶךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ:
- 1 Then the Lord said to Moses, “Go to Pharaoh. For I have hardened his heart and the hearts of his courtiers, in order that I may display these My signs among them,
- 2 and that you may recount in the hearing of your child and of your child’s child how I made a mockery of the Egyptians and how I displayed My signs among them—in order that you may know that I am the Lord.”
- 3 So Moses and Aaron went to Pharaoh and said to him, “Thus says the Lord, the God of the Hebrews, ‘How long will you refuse to humble yourself before Me? Let My people go that they may worship Me.
- 4 For if you refuse to let My people go, tomorrow I will bring locusts on your territory.
- 5 They shall cover the surface of the land, so that no one will be able to see the land. They shall devour the surviving remnant that was left to you after the hail; and they shall eat away all your trees that grow in the field.
- 6 Moreover, they shall fill your palaces and the houses of all your courtiers and of all the Egyptians—something that neither your fathers nor fathers’ fathers have seen from the day they appeared on earth to this day.” With that he turned and left Pharaoh’s presence.
- 7 Pharaoh’s courtiers said to him, “How long shall this one be a snare to us? Let a delegation (a delegation Lit. “the [salient] participants,” i.e., not everyone. Trad. “the men.” See the Dictionary under ‘ish.) go to worship their God ! Are you not yet aware that Egypt is lost?”
- 8 So Moses and Aaron were brought back to Pharaoh and he said to them, “Go, worship your God ! Who are the ones to go?”
- 9 Moses replied, “We will all go—regardless of social station (regardless of social station Heb. bi-n’areinu u-vi-ziqneinu, taking na’ar and zaqen as terms of social rank—lit. “with our underlings and with our elders.” NJPS “young and old.” See the Dictionary under na’ar and “elders.”) —we will go with our sons and daughters, our flocks and herds; for we must observe the Lord’s festival.”

- 10 But he said to them, “הוהי be with you—the same as I mean to let your dependents go with you! Clearly, you are bent on mischief.
- 11 No! You gentlemen go and worship הוהי, since that is what you want.” And they were expelled from Pharaoh’s presence.
- 12 Then הוהי said to Moses, “Hold out your arm over the land of Egypt for the locusts, that they may come upon the land of Egypt and eat up all the grasses in the land, whatever the hail has left.”
- 13 So Moses held out his rod over the land of Egypt, and הוהי drove an east wind over the land all that day and all night; and when morning came, the east wind had brought the locusts.
- 14 Locusts invaded all the land of Egypt and settled within all the territory of Egypt in a thick mass; never before had there been so many, nor will there ever be so many again.
- 15 They hid all the land from view, and the land was darkened; and they ate up all the grasses of the field and all the fruit of the trees which the hail had left, so that nothing green was left, of tree or grass of the field, in all the land of Egypt.
- 16 Pharaoh hurriedly summoned Moses and Aaron and said, “I stand guilty before your God הוהי and before you.
- 17 Forgive my offense just this once, and plead with your God הוהי that this death but be removed from me.”
- 18 So he left Pharaoh’s presence and pleaded with הוהי.
- 19 הוהי caused a shift to a very strong west wind, which lifted the locusts and hurled them into the Sea of Reeds; (Sea of Reeds Traditionally, but incorrectly, “Red Sea.”) not a single locust remained in all the territory of Egypt.
- 20 But הוהי stiffened Pharaoh’s heart, and he would not let the Israelites go.
- 21 Then הוהי said to Moses, “Hold out your arm toward the sky that there may be darkness upon the land of Egypt, a darkness that can be touched.”
- 22 Moses held out his arm toward the sky and thick darkness descended upon all the land of Egypt for three days.
- וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהוָה כֵּן יְהוֹדָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם רָאוּ כִּי רָעָה נִגַּד פְּנֵיכֶם:
- לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבִרִים וְעַבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אִתָּם אַתֶּם מִבְקִשִּׁים וַיִּנְרֹשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה:
- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נֹטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאַרְבָּה וַיַּעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאֶרֶץ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבֶּרֶד:
- וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מִטְּהוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְהִי נֶהָג רוּחַ־קִדִּים בָּאֶרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְלַיְלָה הַקּוֹלִים נִשְׂאָ אֶת־הָאַרְבָּה:
- וַיַּעַל הָאַרְבָּה עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה כֵּן אַרְבָּה כְּמֹהוּ וְאֶחָדֵיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן:
- וַיִּכְסּוּ אֶת־עֵין כָּל־הָאֲרָץ וַתִּחְשָׁךְ הָאֲרָץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאֶרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבֶּרֶד וְלֹא־נֹתַר כָּל־יֵרֶק בְּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- וַיַּמְהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חַטָּאתִי לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם:
- וַעֲתָה שָׂא נָא חַטָּאתִי אֵךְ הַפָּעַם וְהַעֲתִירוּ לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְסֹר מִעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה:
- וַיֵּצֵא מֵעַם פַּרְעֹה וַיַּעֲתֶר אֶל־יְהוָה:
- וַיִּתְּפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשְׂא אֶת־הָאַרְבָּה וַיַּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף לֹא נִשְׂאָר אַרְבָּה אֶחָד בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם:
- וַיִּחְזַק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וּלֹא שָׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נֹטֵה יָדְךָ עַל־שָׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּמַּשׁ חֹשֶׁךְ:
- וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־שָׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ־אֲפֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים:

- 23 לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחָיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחַתְיוֹ שֶׁלֶשֶׁת יָמִים וְלִכְל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֵתָם:
- 24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עֲבַדוּ אֶת־יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקִרְכֶם יֵצֵג גַּם־טַפְכֶם יִלָּךְ עִמָּכֶם:
- 25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַם־אֶתָּה תֵתֵן בְּיָדֵנוּ זִבְחִים וְעֹלֹת וְעֲשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ:
- 26 וְגַם־מִקְלָנוּ יִלָּךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂאֵר פְּרִסָּה כִּי מִמֶּנּוּ נִלְחַח לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִנָּחֲנוּ לֹא־נִדְעַ מִה־נִּעְבֹּד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה:
- 27 וַיִּחְזַק יְהוָה אֶת־לֵב פַרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְחָם:
- 28 וַיֹּאמְרוּ לוֹ פַרְעֹה לָךְ מַעְלִי הִשְׁמַר לָךְ אֶל־תִּסָּכֶף רַאיוֹת פְּנֵי כִי בַיּוֹם רִאֲתָךְ פְּנֵי תִמּוּת:
- 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֶסָּף עוֹד רַאיוֹת פְּנֵיךְ:
- 23 People could not see one another, and for three days no one could move about; but all the Israelites enjoyed light in their dwellings.
- 24 Pharaoh then summoned Moses and said, “Go, worship Only your flocks and your herds shall be left behind; even your dependents may go with you.”
- 25 But Moses said, “You yourself must provide us with sacrifices and burnt offerings to offer up to our God יהוה;
- 26 our own livestock, too, shall go along with us—not a hoof shall remain behind: for we must select from it for the worship of our God יהוה; and we shall not know with what we are to worship יהוה until we arrive there.”
- 27 But יהוה stiffened Pharaoh’s heart and he would not agree to let them go.
- 28 Pharaoh said to him, “Be gone from me! Take care not to see me again, for the moment you look upon my face you shall die.”
- 29 And Moses replied, “You have spoken rightly. I shall not see your face again!”

11

- 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נָגַע אֶחָד אֲבִיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשֶׁלַּחוּ כְּלָה גֵרֶשׁ יִגְרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:
- 2 דַּבֵּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאָלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רֵעוּתָהּ כָּל־יֶכֶסֶף וְכָל־זָהָב:
- 3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חַן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם גַּם אִ הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם:
- 4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה כְּחֻצַּת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם:
- 5 וּמֵת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְׁפֹּתָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרוּחִים וְכָל בְּכוֹר בַּהֲמָה:
- 1 And יהוה said to Moses, “I will bring but one more plague upon Pharaoh and upon Egypt; after that he shall let you go from here; indeed, when he lets you go, he will drive you out of here one and all.
- 2 Tell the people to borrow, each man from his neighbor and each woman from hers, objects of silver and gold.”
- 3 יהוה disposed the Egyptians favorably toward the people. Moreover, Moses himself (Moses himself Lit. “the participant whose involvement defines the depicted situation, Moses”; trad. “the man Moses.” See the Dictionary under ‘ish.) was much esteemed in the land of Egypt, among Pharaoh’s courtiers and among the people.
- 4 Moses said, “Thus says יהוה: Toward midnight I will go forth among the Egyptians,
- 5 and every [male] first-born in the land of Egypt shall die, from the first-born of Pharaoh who sits on his throne to the first-born of the slave girl who is behind the millstones; and all the first-born of the cattle.

- והיתה צעקה גדלה בכל־ארץ מצרים אשר כִּמְהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכִמְהוּ
לֹא תִסָּף: 6 And there shall be a loud cry in all the land of
Egypt, such as has never been or will ever be
again;
- וּלְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַר־צִלְבֹּל לְשׁוֹנוֹ לְמַאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן
תִּדְעוּן אֲשֶׁר יִפְלֶה יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל: 7 but not a dog shall snarl (snarl Others “move (or
whet) his tongue.”) at any of the Israelites, at
human or beast—in order that you may know that
human makes a distinction between Egypt and Israel.
- וַיֵּרְדּוּ כָּל־עֲבָדֵיךָ אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ־לִי לֵאמֹר צֵא אִתָּה וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר־בְּרִגְלֶיךָ וְאַחֲרֶיֶכָּן אֲצֵא וְיֵצֵא מִעַם־פְּרָעָה בְּחָרִי־אָף: 8 “Then all these courtiers of yours shall come down
to me and bow low to me, saying, ‘Depart, you and
all the people who follow you!’ After that I will
depart.” And he left Pharaoh’s presence in hot
anger.
- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמָע אֲלֵיכֶם פְּרָעָה לְמַעַן רַבּוֹת מוֹפְתָי
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: 9 Now הוהי had said to Moses, “Pharaoh will not heed
you, in order that My marvels may be multiplied in
the land of Egypt.”
- וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמּוֹפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פְרָעָה וַיִּחְזַק יְהוָה
אֶת־לֵב פְּרָעָה וְלֹא־שָׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ: 10 Moses and Aaron had performed all these marvels
before Pharaoh, but הוהי had stiffened the heart
of Pharaoh so that he would not let the Israelites
go from his land.

12

- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: 1 וי said to Moses and Aaron in the land of Egypt:
- הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשִׁית חֳדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה: 2 This month shall mark for you the beginning of the
months; it shall be the first of the months of the
year for you.
- דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֵדֶת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּעֲשֹׂר לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם
אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אִבְתּוֹ שֶׂה לְבֵיתוֹ: 3 Speak to the community leadership of Israel
(community leadership of Israel Heb. kol ‘adat
yisra’el, lit. “whole community of Israel,” which
here denotes the part (“leadership”) that acts on
behalf of the whole (“community”). See the
Dictionary under ‘edah.) and say that on the tenth
of this month each of them shall take a lamb (lamb
Or “kid.” Heb. seh means either “sheep” or “goat”;
cf. v. 5.) to a family, a lamb to a household.
- וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהַיּוֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנּוֹ הִקְרֵב אֶל־בֵּיתוֹ
בְּמִקְסַת נֶפֶשׁ אִישׁ לִפְי אִכְלוּ תִּכְסּוּ עַל־הַשֶּׂה: 4 But if the household is too small for a lamb, let
it share one with a neighbor who dwells nearby, in
proportion to the number of persons: you shall
contribute for the lamb according to what each
household will eat.
- שֶׂה תָּמִים זָכָר בְּגִשְׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכִּבְשִׁים וּמִן־הָעִזִּים תִּקְחוּ: 5 Your lamb shall be without blemish, a yearling
male; you may take it from the sheep or from the
goats.

- והיזה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו
כל קהל עדת ישראל בין הערבים:
- ולקחו מדהלם ונתנו על־שתי המזוזות ועל־המשקוף על הבתים
אשר־יאכלו אתו בהם:
- ואכלו את־הבשר בלילה הזה צלי־אש ומצות עלי־מררים יאכלהו:
- אל־תאכלו ממנו לא ובשל מבשל במים כי אם־צלי־אש ראשו
על־קרעיו ועל־קרבו:
- ולא־תותירו ממנו עד־בקר והנותר ממנו עד־בקר באש תשרפו:
- וככה תאכלו אתו מתניכם חגלים נעליכם בגליכם ומקלכם
בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהנה:
- ועברתי בארץ־מצרים בלילה הזה והכיתי כל־בכור בארץ
מצרים מאדם ועד־בהמה ובכל־אלהי מצרים אעשה שפטים אני
הנה:
- והיזה היום לכם לאת על הבתים אשר אתם שלם וראיתי את־הלם
ופסחתי עליכם ולא־יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ
מצרים:
- והיזה היום הזה לכם לזכרון וחתגתם אתו חג ליהוה לדרת־לכם
חקת עולם תחגהו:
- שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר
מבתיכם כי כל־אכל תמץ ונכרתה הנפש ההוא מ־ישראל מיום
הראשון עד־יום השביעי:
- וביום הראשון מקרא־קדש וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם
כל־מלאכה לא־יעשה בהם אך אשר יאכל לכל־נפש הוא לבדו יעשה
לכם:
- 6 You shall keep watch over it until the fourteenth day of this month; and all the assembled congregation of the Israelites shall slaughter it at twilight.
- 7 They shall take some of the blood and put it on the two doorposts and the lintel of the houses in which they are to eat it.
- 8 They shall eat the flesh that same night; they shall eat it roasted over the fire, with unleavened bread and with bitter herbs.
- 9 Do not eat any of it raw, or cooked in any way with water, but roasted—head, legs, and entrails—over the fire.
- 10 You shall not leave any of it over until morning; if any of it is left until morning, you shall burn it.
- 11 This is how you shall eat it: your loins girded, your sandals on your feet, and your staff in your hand; and you shall eat it hurriedly: it is a passover offering (passover offering Or “protective offering”; Heb. pesa.) to יהוה.
- 12 For that night I will go through the land of Egypt and strike down every [male] first-born in the land of Egypt, both human and beast; and I will mete out punishments to all the gods of Egypt, I יהוה.
- 13 And the blood on the houses where you are staying shall be a sign for you: when I see the blood I will pass over (pass over Or “protect”; cf. v. 11 and note there.) you, so that no plague will destroy you when I strike the land of Egypt.
- 14 This day shall be to you one of remembrance: you shall celebrate it as a festival יהוה throughout the ages; you shall celebrate it as an institution for all time.
- 15 Seven days you shall eat unleavened bread; on the very first day you shall remove leaven from your houses, for whoever eats leavened bread from the first day to the seventh day, that person shall be cut off from Israel.
- 16 You shall celebrate a sacred occasion on the first day, and a sacred occasion on the seventh day; no work at all shall be done on them; only what every person is to eat, that alone may be prepared for you.

- 17 You shall observe the [Feast of] Unleavened Bread, for on this very day I brought your ranks out of the land of Egypt; you shall observe this day throughout the ages as an institution for all time.
- 18 In the first month, from the fourteenth day of the month at evening, you shall eat unleavened bread until the twenty-first day of the month at evening.
- 19 No leaven shall be found in your houses for seven days. For whoever eats what is leavened, that person—whether a stranger or a citizen of the country—shall be cut off from the community of Israel.
- 20 You shall eat nothing leavened; in all your settlements you shall eat unleavened bread.
- 21 Moses then summoned all the elders of Israel and said to them, “Go, pick out lambs for your families, and slaughter the passover offering.
- 22 Take a bunch of hyssop, dip it in the blood that is in the basin, and apply some of the blood that is in the basin to the lintel and to the two doorposts. None of you shall go outside the door of your house until morning.
- 23 For הוהי, when going through to smite the Egyptians, will see the blood on the lintel and the two doorposts, and הוהי will pass over (pass over See note at v. 13.) the door and not let the Destroyer enter and smite your home.
- 24 “You shall observe this as an institution for all time, for you and for your descendants.
- 25 And when you enter the land that הוהי will give you, as promised, you shall observe this rite.
- 26 And when your children ask you, ‘What do you mean by this rite?’
- 27 you shall say, ‘It is the passover sacrifice to הוהי, who passed over the houses of the Israelites in Egypt when smiting the Egyptians, but saved our houses.’ Those assembled then bowed low in homage.
- 28 And the Israelites went and did so; just as הוהי had commanded Moses and Aaron, so they did.
- ושמרתם את־המצות לִי בלעצם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צְבָאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:
- בְּרֵאשִׁון בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצֶּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב:
- שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצָא בְּבֵיתֵיכֶם כִּי | כֹּל־אֹכֵל מִחֻמֶּצֶת וּנְכֹרֶתָהּ הִנָּפֵשׁ הִוא מַעֲדַת יִשְׂרָאֵל בֶּנֶר וּבְאֻזְרוֹ הָאָרֶץ:
- כֹּל־מִחֻמֶּצֶת לֹא תֹאכְלוּ כָּל מוֹשְׁבֵיכֶם תֹּאכְלוּ מִצֶּת:
- וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁלוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וּשְׁחֻטוּ הַפֶּסַח:
- וְלָקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֲזֹוב וּטְבַלְתֶּם בָּדָם אֶשְׂרֵי־בֶסֶף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמִּשְׁקוּף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר:
- וְעָבַר יְהוָה לַלַּיְלָה אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּשְׁקוּף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יֵתֵן הַמַּשְׁחִית לִבָּא אֶל־בֵּיתֵיכֶם לַלַּיְלָה:
- וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחֻק־לָךְ וּלְבְנֶיךָ עַד־עוֹלָם:
- וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵתֵן יְהוָה לָכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת:
- וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם:
- וַאֲמַרְתֶּם זִבְח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בֵּיתִי בְּנִי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בֵּיתִינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ:
- וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ כִּנִּי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ:

- 29 In the middle of the night הוּדִי struck down all the [male] first-born in the land of Egypt, from the first-born of Pharaoh who sat on the throne to the first-born of the captive who was in the dungeon, and all the first-born of the cattle.
- וַיְהִי אֶל-בֹּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיְהוֹדֶה הָכָה כָּל-בְּכוֹרֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פְּרָעָה הַיֹּשֵׁב עַל-כִּסֵּאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁבְלִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה:
- 30 And Pharaoh arose in the night, with all his courtiers and all the Egyptians—because there was a loud cry in Egypt; for there was no house where there was not someone dead.
- וַיָּקָם פְּרָעָה לַיְלָה הוּא וְכָל-עַבְדָּיו וְכָל-מִצְרַיִם וַתְּהִי צַעֲקָה גְדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי-אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אִין-יָשָׁם מֵת:
- 31 He summoned Moses and Aaron in the night and said, “Up, depart from among my people, you and the Israelites with you! Go, worship הוּדִי as you said!
- וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם-אַתֶּם גַּם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כַּדְּבַרְכֶּם:
- 32 Take also your flocks and your herds, as you said, and begone! And may you bring a blessing upon me also!”
- וְגַם-צֹאנְכֶם גַּם-בְּקִרְכֶּם קַחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וּלְכוּ וּבִרְכַּתְּם גַּם-אֹתִי:
- 33 The Egyptians urged the people on, impatient to have them leave the country, for they said, “We shall all be dead.”
- וַתַּחֲזֹק מִצְרַיִם עַל-הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן-הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כָלֵנוּ מָתִים:
- 34 So the people took their dough before it was leavened, their kneading bowls wrapped in their cloaks upon their shoulders.
- וַיֵּשֶׂא הָעָם אֶת-בִּצְקוֹ טָרֵם יַחֲמֹץ מִשְׁאֲרֵתם צָרְתָּ בְּשֹׁמְלֵתָם עַל-שִׁכְמָם:
- 35 The Israelites had done Moses’ bidding and borrowed from the Egyptians objects of silver and gold, and clothing.
- וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּדְּבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאַלּוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְשֹׁמְלֹת:
- 36 And הוּדִי had disposed the Egyptians favorably toward the people, and they let them have their request; thus they stripped the Egyptians.
- וַיְהִי־הָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־חַן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׁאַלּוּם וַיִּנְצְלוּ אֶת־מִצְרַיִם:
- 37 The Israelites journeyed from Rameses to Succoth, about six hundred thousand fighting men on foot, aside from noncombatants.
- וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעְמֶסֶס סֻכּוֹתָה כֶּשֶׁשׁ־מֵאוֹת אֶלְפֵי רַגְלֵי הַגִּבּוֹרִים לְבַד מִטָּף:
- 38 Moreover, a mixed multitude went up with them, and very much livestock, both flocks and herds.
- וְגַם־עָרֹב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מְקֻנָּה כְּבֹד מְאֹד:
- 39 And they baked unleavened cakes of the dough that they had taken out of Egypt, for it was not leavened, since they had been driven out of Egypt and could not delay; nor had they prepared any provisions for themselves.
- וַיֹּאֲפוּ אֶת־הַבִּצֶּק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמֹץ כִּי־גִרְשׁוּם מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמֵה וְגַם־צָדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:
- 40 The length of time that the Israelites lived in Egypt was four hundred and thirty years;
- וּמוֹשֶׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
- 41 at the end of the four hundred and thirtieth year, to the very day, all the ranks of הוּדִי departed from the land of Egypt.
- וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בִּעְצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יִצְאוּ כָל־צְבָאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

- 42 That was for הוהי a night of vigil to bring them out of the land of Egypt; that same night is הוהי's, one of vigil for all the children of Israel throughout the ages.
- 43 ויאמר יהוה אל־משה ואהרן זאת חקת הפסח כל־בן־נכר לא־יאכל בו:
- 44 But any householder's (householder's NJPS "a man [has bought]"; trad. "man's." See the Dictionary under 'ish.) purchased male slave may eat of it once he has been circumcised.
- 45 תושב ושכיר לא־יאכל בו:
- 46 It shall be eaten in one house: you shall not take any of the flesh outside the house; nor shall you break a bone of it.
- 47 כל־עדת ישראל יעשו אתו:
- 48 If a male stranger who dwells with you would offer the passover to הוהי, all his males must be circumcised; then he shall be admitted to offer it; he shall then be as a citizen of the country. But no uncircumcised man may eat of it.
- 49 תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם:
- 50 And all the Israelites did so; as הוהי had commanded Moses and Aaron, so they did.
- 51 ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את־בני ישראל מארץ מצרים על־צבאָתָם:

13

- 1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:
- 2 "Consecrate to Me every male first-born; human and beast, the first [male] issue of every womb among the Israelites is Mine."
- 3 And Moses said to the people, "Remember this day, on which you went free from Egypt, the house of bondage, how הוהי freed you from it with a mighty hand: no leavened bread shall be eaten.
- 4 You go free on this day, in the month (in the month Or "on the new moon.") of Abib.
- ויאמר משה אל־העם וזכור את־היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ:
- היום אתם יצאים בחודש האביב:

- והיה כי יביאך יהוה אל־ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחני וחיבסי אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את־העבדה הזאת בחודש הזה:
- 5 So, when יהוה has brought you into the land of the Canaanites, the Hittites, the Amorites, the Hivites, and the Jebusites, which was sworn to your fathers to be given you, a land flowing with milk and honey, you shall observe in this month the following practice:
- שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג ליהוה:
- 6 “Seven days you shall eat unleavened bread, and on the seventh day there shall be a festival of יהוה.
- מצות יאכל את שבעת הימים ולא־יראה לך חמץ ולא־יראה לך שאר בכל־גבולך:
- 7 Throughout the seven days unleavened bread shall be eaten; no leavened bread shall be found with you, and no leaven shall be found in all your territory.
- והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים:
- 8 And you shall explain to your child on that day, ‘It is because of what יהוה did for me when I went free from Egypt.’
- והיה לך לאות עלי־ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפך כי ביד חזקה הוצאך יהוה ממצרים:
- 9 “And this shall serve you as a sign on your hand and as a reminder on your forehead (on your forehead Lit. “between your eyes”; cf. Deut. 6.8.) —in order that the Teaching of יהוה may be in your mouth—that with a mighty hand יהוה freed you from Egypt.
- ושמרת את־החקה הזאת למועדה מימים ימימה:
- 10 You shall keep this institution at its set time from year to year.
- והיה כי יביאך יהוה אל־ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך:
- 11 “And when יהוה has brought you into the land of the Canaanites, as [God] swore to you and to your fathers, and has given it to you,
- ועבדת כל־פטר־רחם ליהוה וכל־פטר | שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים ליהוה:
- 12 you shall set apart for יהוה every first issue of the womb: every male firstling that your cattle drop shall be יהוה’s.
- וכל־פטר חמל תפדה בשוה ואם־לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה:
- 13 But every firstling ass you shall redeem with a sheep; if you do not redeem it, you must break its neck. And you must redeem every male first-born among your children.
- והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה־זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים:
- 14 And when, in time to come, a child of yours asks you, saying, ‘What does this mean?’ you shall reply, ‘It was with a mighty hand that יהוה brought us out from Egypt, the house of bondage.
- ויחי כי־הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל־בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד־בכור בהמה עליכן אני זבח ליהוה כל־פטר רחם הזכרים וכל־בכור בני אפדה:
- 15 When Pharaoh stubbornly refused to let us go, יהוה slew every [male] first-born in the land of Egypt, the first-born of both human and beast. Therefore I sacrifice to יהוה every first male issue of the womb, but redeem every male first-born among my children.’
- והיה לאות עלי־ידך ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים:
- 16 “And so it shall be as a sign upon your hand and as a symbol (symbol Others “frontlet.”) on your forehead that with a mighty hand יהוה freed us from Egypt.”